राज्य माहिती आयोग, महाराष्ट्र
बृहन्मुंबई खंडपीठ

माहितीचा अधिकार

माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्र. MHSICMU/२०२४/M/००३०६३

अपिलार्थी श्री. दिनेश महेंद्र जाधव

विरुद्ध

जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता-२ (पश्चिम)
मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ, गृहनिर्माण भवन,
कलानगर, वांद्रे (पू), मुंबई- ४०००५१

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता
रुम नं.५३७ चौथा मजला, मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ,
गृहनिर्माण भवन, कलानगर, वांद्रे (पू), मुंबई- ४०००५१

<u>व्दितीय अपील अर्ज सुनावणी दिनांक : १४.०१.२०२६</u>

अपीलकर्ता : उपस्थित
विद्यमान जन माहिती अधिकारी : उपस्थित
प्रथम अपिलीय अधिकारी : अनुपस्थित

मूळ अर्ज दिनांक	जन माहिती अधिकाऱ्याचा उत्तराचा दिनांक	प्रथम अपील दिनांक	प्रथम अपील आदेश दिनांक
०६.०८.२०२४	०३.०९.२०२४	१०.०९.२०२४	२९.१०.२०२४

अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दि. ११.१०.२०२४ रोजीच्या अर्जान्वये प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणी घेतलेली नाही असे कारण नमूद करुन द्वितीय अपील दाखल केले आहे.

द्वितीय अपील अर्जासोबत अपिलार्थी यांनी जन माहिती अधिकारी यांचे पत्र दि. ०३.०९.२०२४ संलग्न केले आहेत.

२. अपिलार्थी यांनी दि. ०६.०८.२०२४ रोजीच्या माहिती अर्जानुसार पुढील माहितीची मागणी केली होती:-

"मुंबई झोपडपटटी सुधार मंडळ, पश्चिम विभाग येथील उप अभियंता - २ यांच्या उपविभाग अंतर्गत येणाऱ्या १६५- अंधेरी (प). १६६- अंधेरी (पू), १७६- बांद्रा (प), विधानसभा मतदार संघ असे सर्व आमदार, खासदार व प्रशासकीय निधीतून विविध योजने अंतर्गत घेण्यात येणा-या कामाचा माहिती मिळण्याबाबत.

(१) विविध योजने अंतर्गत एन.एस.डी.सी. डी.पी.डी.सी., एनबिए, वॅम्बे, संरक्षण भिंत, सौदर्गीकरण, नागरी दलित वस्ती सुधारणा व इतर कामाची अंदाजपत्रके, आराखडे कामाची गुणवत्ता तपासलेले पत्र, मोजमाप घेऊन देयक बिल पत्र मिळणेबाबत.

(२) विविध योजनेअंतर्गत केलेल्या सर्व कामाची MB बुकाची प्रत मिळणेबाबत.

(३) संपूर्ण फाईलचे निरीक्षण मिळावे."

..२/-

९५

३. जन माहिती अधिकारी यांनी दि. ०३.०९.२०२४ रोजी अपिलार्थींना कळविले की, आपण आपल्या अर्जात नमुद केल्याप्रमाणे सन २०२१ ते आजतागायत. उप अभियंता -२ यांच्या उपविभाग अंतर्गत येणाऱ्या १६५- अंधेरी (प), १६६-अंधेरी (पू), १७६- बांद्रा (प), विधानसभा मतदार संघातून आमदार, खासदार निधीतून झालेल्या कामांची माहिती मागितलेली आहे. खासदार फंडाची कामे या उपविभागतून करण्यात येत नाही.

आपणांस कळविण्यात येते की, आपण मागितलेली माहिती ही विस्तृत स्वरूपाची असून विविध नस्तीमध्ये विखुरलेली आहे. सदर बाब लक्षात घेता आपणांस माहिती देण्यासाठी सर्व कामे बाजूला सारून माहिती गोळा करावी लागेल. महाराष्ट्र माहितीचा अधिकार (सुधारित) विषय २०१२ दि. १६.०१.२०१२ च्या अधिसुचणेप्रमाणे अधिनियमाच्या कलम ६ अन्वये माहिती मिळण्यासाठीचा लेखी विनंती अर्ज एकाच विषयासंबंधी / कामासंबंधी देण्यात यावा, अर्जदाराला एकापेक्षा अधिक विषयाची माहिती हवी असेल तर त्याकरीता स्वतंत्र अर्ज करणे अपेक्षित आहे. जेणेकरून त्या त्या कामानुसार /विषयानुसार आपणांस माहिती उपलब्ध करून देता येईल. आपणांस कळविण्यात येते की, सदर मंजूर कामे जिल्हाधिकरी, मुंबई उपनगर जिल्हा यांच्या (www.mumbaisuburban.gov.in) या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे करीता आपण उपरोक्त वेबसाईटवरून माहिती उपलब्ध करून घ्यावी व त्यानंतर आपणांस कोणत्या कामांची माहिती हवी आहे त्या त्या कामानुसार / विषयानुसार स्वतंत्र अर्ज करून या उपविभागास कळवावे जेणेकरून आपणांस त्या त्या कामानुसार / विषयानुसार माहिती देणे शक्य होईल.

अपिलार्थींचे समाधान न झाल्याने अपिलार्थींनी दि. १०.०९.२०२४ रोजी प्रथम अपील दाखल केले.

४. सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी उपस्थित असून जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे लेखी निवेदन दि. १३.०१.२०२६ आयोगासमोर सादर करुन नमुद केले की, अपिलार्थींनी विचारलेली माहिती विस्तृत स्वरूपाची असून विविध नस्तीमध्ये विखुरलेली होती. त्यामध्ये जवळपास ४०० पेक्षा जास्त कामांचा समावेश आहे. म्हणून दि. ०३.०९.२०२४ रोजी अपिलार्थींना कळविले की, प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा यांच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे व स्वतंत्र अर्ज केल्यास ठराविक कामांची माहिती देण्यात येईल. परंतु, अपिलार्थींनी तसे न करता प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणी घेऊन दि. २९.१०.२०२४ रोजी अपिलकर्त्यांनी प्रशासकीय मंजूरीच्या कामांची यादी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा यांच्या www.mumbaisuburban.gov.in या वेबसाईटवरुन प्राप्त करुन घ्यावी व त्यांना हवी असलेल्या कामांच्या माहिती बाबत काम निहाय स्वतंत्र अर्ज करावा व जनमाहिती अधिकारी यांनी सदर अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर अर्जदारास लवकरात लवकर माहिती उपलब्ध करुन द्यावी असे आदेशित केले होते.

जन माहिती अधिकारी यांनी असेही सादर केले की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांच्या आदेशानंतर दि. ०९.१२.२०२५ रोजी अर्जदाराने या कार्यालयात भेट देऊन नस्तीचे निरीक्षण केले व माहिती प्राप्त करून घेतली. सदर माहितीद्वारे आपले पूर्ण समाधान झाले आहे. त्याअनुषंगाने पूर्वी देण्यात आलेले माहिती अर्ज, अपिल अर्ज व तक्रार अर्ज निकाली काढण्यात यावे अशी विनंती पत्राद्वारे केली. सदर प्रकरणी अर्जदाराने विस्तृत स्वरुपाची माहिती विचारली होती. परंतु त्यांना शासकिय नियम समजावुन सांगुन उपलब्ध माहिती

..३/-

देण्यात आली आहे व अर्जदाराचे समाधान झाले आहे. सदर पत्राची प्रत जन माहिती अधिकारी यांनी आयोगासमोर सादर करुन नमुद करुन नमुद केले की, सदर पत्र अपिलार्थींनी त्यांच्या कार्यालयाच्या आवक शाखेत दिले होते.

५. अपिलार्थी यांनी आयोगास सादर केले की, त्यांना माहिती मिळालेली नाही व त्यांनी जन माहिती अधिकारी यांनी माहिती मिळालेली आहे असे कोणतेही पत्र दिलेले नाहीत.

६. जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे लेखी निवेदनासह सादर केलेले अपिलार्थींचे पत्रावर प्रथमदर्शनी स्वाक्षरी अपिलार्थींची असल्याची दिसून येते.

७. The commission would like to mention the Apex Court observations relating to impractical demands of the appellants in the case of CBSE vs Aditya Bandopadhyay & Ors on 9 August, 2011, Civil Appeal No.6454 of 2011 [Arising out of SLP [C] No. 7526/2009.

"37 ....Indiscriminate and impractical demands or directions under RTI Act for disclosure of all and sundry information (unrelated to transparency and accountability in the functioning of public authorities and eradication of corruption) would be counter-productive as it will adversely affect the efficiency of the administration and result in the executive getting bogged down with the non-productive work of collecting and furnishing information. The Act should not be allowed to be misused or abused, to become a tool to obstruct the national development and integration, or to destroy the peace, tranquility and harmony among its citizens. Nor should it be converted into a tool of oppression or intimidation of honest officials striving to do their duty. The nation does not want a scenario where 75% of the staff of public authorities spends 75% of their time in collecting and furnishing information to applicants instead of discharging their regular duties. The threat of penalties under the RTI Act and the pressure of the authorities under the RTI Act should not lead to employees of a public authorities prioritising 'information furnishing', at the cost of their normal and regular duties.

८. मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे वरील निकाल पाहता व अपिलार्थी यांच्या माहिती अर्जात समाविष्ट ४०० कामांची माहिती लक्षात घेता माहितीचा अधिकार अधिनियमचे कलम ७(९) अन्वये अपिलार्थींना अशी माहिती उपलब्ध करुन देता येत नाही.

९. या आयोगासमोर माहितीचा अधिकार अधिनियम चे कलम ४(१)(ख) अंतर्गत अशा प्रकारची माहिती प्रकाशित करण्याबाबत एक अन्य प्रकरण प्रलंबित आहे.

१०. या अपिलासंदर्भातील कागदपत्रांचे अवलोकन केल्यावर तसेच युक्तिवाद ऐकून घेतल्यानंतर आयोग या निष्कर्षावर येत आहे की, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थींना उत्तर दिलेले आहे. सबब आयोग पुढील आदेश देत आहे:

आदेश

अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

State Information Commission Greater Mumbai

16-1-2026

(डॉ. प्रदीप व्यास)
राज्य माहिती आयुक्त, बृहन्मुंबई

मुंबई
दिनांक : १६.०१.२०२६